

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Державного університету
«Житомирська політехніка»
проф. Віктор ЄВДОКИМОВ
«20» 06 2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації ДЖИГОРИ Ольги Миколаївни на тему: *«Система фінансового забезпечення НАТО та воєнно-економічна безпека України»*, подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю:
21.04.01 – економічна безпека держави
(економічні науки)

Науковий рівень дисертаційної роботи Джигори Ольги Миколаївни на тему: *«Система фінансового забезпечення НАТО та воєнно-економічна безпека України»* відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17 листопада 2021 року, а також паспорту спеціальності 21.04.01 – економічна безпека держави (економічні науки) за наступними напрямками досліджень: воєнно-економічна безпека: оборонний бюджет, економічна реформа Збройних сил, економічні аспекти конверсії, економічні проблеми розвитку та впровадження технологій подвійного призначення та створення стійкого національного оборонно-промислового комплексу, економічні аспекти формування мобілізаційних та стратегічних резервів.

Актуальність теми дослідження. Повномасштабна російська агресія проти України, розпочата 24 лютого 2022 року, кардинально змінила архітектуру європейської безпеки та актуалізувала питання співпраці України з НАТО. Сучасні збройні конфлікти характеризуються не лише військовим протистоянням, а й економічним виснаженням противника. Спроможність держави забезпечувати фінансування обороноздатності, підтримувати економічну стабільність в умовах війни та ефективно використовувати міжнародну фінансову допомогу стає критичним фактором національної безпеки. Досвід НАТО щодо координації фінансових ресурсів між країнами-членами та оптимізації оборонних витрат набуває особливої цінності для України.

З початку повномасштабної війни Україна отримала безпрецедентну фінансову допомогу від міжнародних партнерів, значну частину якої складає підтримка від країн-членів НАТО. Розуміння принципів координації фінансових потоків у рамках НАТО, механізмів колективного фінансування

спільних програм та проєктів є важливим для ефективного залучення та використання міжнародної підтримки.

Таким чином, актуальність обраної теми дисертаційного дослідження визначається нагальною потребою наукового осмислення досвіду НАТО щодо фінансового забезпечення колективної оборони та розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо зміцнення воєнно-економічної безпеки України в умовах тривалого збройного конфлікту та євроатлантичної інтеграції.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Державного університету «Житомирська політехніка» за темами: «Механізм подолання наслідків російсько-української війни на урбанізованих територіях» (номер державної реєстрації 0123U101827, 2023-2025 рр.), «Розробка інструментів державного фінансового аудиту та державного експортного контролю» (номер держреєстрації 0125U002795, 2025-2027 рр.), в межах яких автором теоретично обґрунтовано роль та значення НАТО для формування воєнно-економічної безпеки України, а також охарактеризовано розвиток законодавчого та нормативного забезпечення державного фінансового контролю в Україні. В межах прикладної держбюджетної науково-дослідної роботи: «Розробка механізму сталого розвитку економічних систем в умовах воєнних дій та післявоєнного відновлення економіки» (номер держреєстрації 0124U000463, 2024-2026 рр.), автором удосконалено організаційно-економічні положення створення та функціонування механізму сталого розвитку економічних систем в умовах воєнних дій та післявоєнного відновлення економіки України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методологічних положень, а також розробці практичних рекомендацій щодо сучасного та потенційного впливу системи фінансового забезпечення НАТО на воєнно-економічну безпеку України.

Основні положення наукової новизни полягають у наступному:

вперше:

– встановлено вплив наукових парадигм на формування системи фінансового забезпечення НАТО, який полягає у наступному: а) функціоналістські та неофункціоналістські концепції зумовили розвиток механізмів економічної інтеграції як інструменту політичної консолідації держав-членів у межах єдиного безпекового простору; б) неореалістичний підхід визначив необхідність балансування між колективними й національними інтересами країн Альянсу у процесі розподілу фінансових зобов'язань; в) інституціоналізм і поліцентризм сформували орієнтацію системи на формалізовані правила, прозорі процедури та децентралізовані механізми управління ресурсами, що забезпечило підвищення ефективності, раціональності та результативності фінансування у сфері колективної безпеки. Виявлені закономірності дають змогу визначати не лише масштаб, але й ефективність та якість використання фінансових ресурсів Альянсу, сприяючи

комплексному урахуванню внесків держав-членів у забезпечення стабільності системи колективної безпеки;

– розроблено інтегральні показники оцінки стану фінансового забезпечення воєнно-економічної безпеки України та країн-членів НАТО, які абсорбують комплекс ключових детермінант (чисельність військовослужбовців, обсяги ВВП, оборонні витрати на обладнання, персонал, інфраструктуру) та забезпечують ідентифікацію домінуючого впливу рівня економічного розвитку на здатність держав-членів підтримувати фінансову стабільність і ресурсну стійкість системи колективної безпеки (коефіцієнт кореляції між інтегральним показником і валовим внутрішнім продуктом країн-членів НАТО становить 0,99007), а також впливу людського ресурсу на формування воєнно-економічної безпеки держави (коефіцієнт кореляції між інтегральним показником і чисельністю військовослужбовців в Україні становить 0,99569), що обґрунтовує їх ключову роль у зміцненні оборонного потенціалу України та країн-членів НАТО, формує науковий базис для здійснення комплексної оцінки динаміки фінансової спроможності сектору безпеки й оборони, визначення рівня ефективності розподілу та використання ресурсів, а також створює можливості для прогнозування тенденцій розвитку воєнно-економічної безпеки в умовах трансформації зовнішнього й внутрішнього середовища;

– розроблено механізм адаптації системи воєнно-економічної безпеки України до стандартів НАТО з урахуванням положень NDPP та регламентів STANAG 2601 – фінансове управління та звітність, STANAG 4172 – логістичне забезпечення, STANAG 4107 – взаємне визнання результатів оцінки відповідності в сфері оборонних закупівель, STANAG 6001 – мовна підготовка та військова освіта, із визначенням їх взаємозв'язку, інтеграційного потенціалу та ролі у посиленні інституційної спроможності сектору безпеки і оборони держави до створення спільного інформаційного, навчального, фінансового та логістичного простору, використання яких дозволить забезпечити гармонізацію національної системи планування, фінансування та управління оборонними ресурсами із практиками країн-членів НАТО, підвищити прозорість і підзвітність фінансових потоків у секторі безпеки й оборони, оптимізувати використання бюджетних коштів, а також посилити довіру з боку міжнародних партнерів;

удосконалено:

– концептуальну модель дослідження системи фінансового забезпечення НАТО та воєнно-економічної безпеки України, яка не лише структурує процес наукового пошуку і створює когерентні межі для аналізу, але й відкриває нові перспективи для поглибленого теоретико-методологічного осмислення фінансової архітектури міждержавних оборонних союзів, дозволяє комплексно враховувати взаємозв'язок між формальними інституційними процедурами (регламентованими бюджетними та інвестиційними механізмами, правилами прийняття фінансових рішень у межах Альянсу) та неформальними практиками (неофіційними домовленостями, політичними

компромісами і коаліційними ініціативами окремих держав-членів), стратегічними цілями оборонної політики та конкретними інструментами їх фінансування, глобальними безпековими викликами та національними пріоритетами держав-членів і держав-партнерів;

– експлікацію понятійно-категоріального апарату, яка дозволила під системою фінансового забезпечення НАТО розуміти інституційно врегульовану, політично узгоджену й методологічно обґрунтовану сукупність спільних і національних фінансових механізмів, які забезпечують формування ресурсів (внески, формули розподілу, рішення про спільне фінансування), регламентують їх розподіл (бюджети, NSIP, програмні пріоритети, процедури), гарантують використання й нагляд (управління проєкtnим портфелем, аудит, оцінка ефективності) та мінімізують проблеми колективної дії через інституційні стимули, прозорість і взаємний політичний контроль;

– методологічне обґрунтування механізмів трансформації фінансових інструментів НАТО в умовах стратегічного розширення та зміцнення воєнно-економічної безпеки України від модернізації Програми інвестицій у сферу безпеки НАТО (NSIP) до побудови стратегічно орієнтованої моделі оборонного фінансування, яка під впливом змін безпекового середовища та ескалації російсько-української війни, трансформувалася від директиви «2/20» до парадигми «5/30», заснованої на принципах пропорційності, оперативності, цифровізації та стратегічного стримування, розуміння яких визначає роль інституційної взаємодії між НАТО та Україною;

– зміст дефініції «воєнно-економічна безпека», як гарантовану відповідними інституціями здатність держави, своєчасно мобілізувати й ефективно використовувати ресурси для збереження та розвитку оборонної спроможності, підтримувати макроекономічну стійкість, захищати критичну інфраструктуру та забезпечувати швидке відновлення, яка набуває властивостей повноцінної системи із власною композицією (інституції, бюджети, виробничі й науково-технічні підсистеми), структурою (ієрархії, ролі, правила), механізмами (планування, аудит, нагляд), середовищем (внутрішні та зовнішні шоки) і замкненими циклами «входи-процеси-виходи-зворотні зв'язки»;

– комплексну методологію ідентифікації військово-економічних пріоритетів НАТО, підтверджених аналітичними даними за індексами *Global Peace Index (GPI)*, *Heidelberg Institute for International Conflict Research (HIIK)* та *Fragile States Index (FSI)*, сутність якої полягає у переорієнтації оборонних витрат від традиційних форм військового забезпечення до превентивних, цифрових та інформаційно-аналітичних компонентів системи стримування, яка передбачає посилення фінансування систем кіберзахисту, адаптацію оборонного бюджету до сценаріїв швидкої ескалації, розширення фінансової кооперації з партнерами, підтримку стратегічних комунікацій, розвиток людського капіталу у сфері цифрової грамотності та інвестування в аналітичні платформи типу *Global Disinformation Index (GDI)* і *EUvsDisinfo*;

набули подальшого розвитку:

– підходи до бібліометричного аналізу термінологічного базису з використанням даних наукометричної бази *Scopus* та опрацювання наукового дискурсу за допомогою інструментів *VOSviewer*, *bibliometrix* і *Biblioshiny*, які показали, що основні поняття, пов'язані з фінансовим забезпеченням НАТО (зокрема «бюджет» і «фінансування НАТО»), переважно тракуються у площині питань безпеки, стратегічного планування та трансатлантичної взаємодії, тоді як власне економічний вимір фінансування залишається на периферії досліджень і потребує цілеспрямованого опрацювання;

– обґрунтування інституційно-функціональної трансформації фінансової архітектури НАТО, у ході якого виявлено еволюцію механізму спільного фінансування від інфраструктурно-орієнтованої моделі до комплексного політико-фінансового інструмента стратегічного управління, який забезпечує утримання військових об'єктів, соціально-дипломатичну діяльність, наукові програми та політичний діалог, водночас зберігаючи високий рівень прозорості й довіри завдяки аудиторському контролю з боку Міжнародної ради аудиту НАТО (IBAN), розуміння якої дозволить глибше осмислити закономірності становлення фінансової стійкості НАТО як багаторівневої системи управління спільними ресурсами;

– використання адаптивних моделей прогнозування (експоненційного вирівнювання, Хольта та Брауна) у поєднанні з інструментарієм трикутних і трапецоїдальних нечітких чисел для опису невизначеності статистичних даних, а також методів нечіткого агрегування та дефазифікації, що дало змогу підвищити точність прогнозу динаміки інтегральних показників воєнно-економічної безпеки НАТО та України, побудованих на основі таких змінних, як чисельність військовослужбовців, обсяги валового внутрішнього продукту, витрати на військове обладнання, персонал, інфраструктуру та інші оборонні статті, що дозволило врахувати структурні коливання, асиметрію інформації та ризики невизначеності й отримати достовірні результати щодо тенденцій фінансової спроможності систем воєнно-економічної безпеки держав НАТО та України реагувати на внутрішні й зовнішні виклики та загрози;

– обґрунтування механізмів трансформації системи воєнно-економічної безпеки України через функціональні інститути НАТО (NSATU, JATEC), які виступають інструментами інтеграції у процеси стратегічного планування, ресурсного забезпечення та управління оборонно-промисловим розвитком й передбачають гармонізацію процедур оборонного планування з NDPP, застосування єдиних стандартів STANAG у сфері логістики та закупівель, впровадження спільних навчально-тренувальних програм, а також використання інструментів технологічного трансферу для оновлення виробничих і технологічних можливостей оборонної промисловості відповідно до стандартів Альянсу, що підвищує рівень сумісності українських сил оборони з колективними системами НАТО.

Практичне значення одержаних результатів. Результати, що полягають у розробці та удосконаленні теоретичних і методологічних положень щодо функціонування системи фінансового забезпечення НАТО в контексті її впливу на

воєнно-економічну безпеку України, можуть бути використані: у процесі формування та реалізації державної політики у сфері воєнно-економічної безпеки; для удосконалення механізмів бюджетного планування та фінансування сектору безпеки й оборони з урахуванням євроатлантичних стандартів; при розробці стратегічних документів та програм співробітництва України з НАТО; у практиці діяльності органів державного управління, відповідальних за оборонно-промислову політику та міжнародну військово-фінансову кооперацію; для підготовки науково-аналітичних матеріалів, експертних висновків і прогнозів щодо перспектив інтеграції України у фінансово-економічну архітектуру Альянсу; у навчальному процесі закладів вищої освіти.

Основні теоретичні та методологічні положення дослідження використовуються в освітньому процесі Державним університетом “Житомирська політехніка”, для підготовки здобувачів за спеціальністю 256 «Національна безпека», зокрема для удосконалення структури та змісту таких дисциплін, як «Управління оборонно-промисловим комплексом», «Управління національною безпекою», «Економічна безпека в умовах глобальних безпекових викликів», «Фінансова безпека держави» та ін. (Довідка № 44-21.00/652 від 14.05.2025).

Практичні рекомендації знайшли відображення у діяльності Управління Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України в Житомирській області (Довідка № 293/54 від 19.02.2025), Військової частини 3047 Національної гвардії України (Довідка № 1/47/ від 05.05.2025), Головного управління Державної казначейської служби України у Полтавській області (Довідка № 841/23-01 від 17.04.2025), Військової частини А 1724 Міністерства оборони України (Довідка № 107 від 22.04.2025), Департаменту регіонального розвитку Житомирської обласної військової адміністрації (Довідка № 281/01- 4- 31 від 12.02.2025), Головного управління ДПС у Житомирській області Державної податкової служби України (Довідка № 6720/6/06-30-21-01 від 05.03.2025).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною кваліфікаційною завершеною науковою працею, у якій викладено положення, висновки й пропозиції, здобуті автором особисто. Вони полягають в обґрунтуванні теоретико-методологічних положень та розробці практичних рекомендацій щодо функціонування системи фінансового забезпечення НАТО в контексті її впливу на воєнно-економічну безпеку України. Наукові положення дисертаційної роботи, пропозиції та рекомендації, що виносяться на захист, одержані особисто автором. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, що є результатом власних досліджень здобувача. Внесок автора в спільних працях зазначено у списку публікацій за темою дисертації.

Технології штучного інтелекту (ChatGPT) використовувалися для: 1) пошукових цілей при вивченні системи фінансового забезпечення НАТО, а результатами запиту були посилання на офіційні сторінки Північноатлантичного альянсу; 2) для перекладу нормативно-правових актів на українську мову з французької, німецької, португальської, іспанської та інших мов країн-членів

Альянсу. Технології штучного інтелекту не використовувалися для генерування тексту.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дослідження, викладені в дисертації, доповідалися, обговорювалися та отримали позитивну оцінку на 11 міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях.

Повнота опублікування результатів дослідження. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 31 науковій праці, зокрема: 2 монографії (в тому числі 1 – одноосібна); 5 статей у зарубіжних виданнях, що включенні до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та WoS; 16 статей у вітчизняних фахових виданнях України; 6 тез доповідей на міжнародних та всеукраїнських конференціях. Прийнято до друку 2 статті у вітчизняних фахових виданнях України та 5 тез доповідей на міжнародних та всеукраїнських конференціях.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. **Джигора О.М.** Міжнародні організації як суб'єкт формування, забезпечення та зміцнення світового правопорядку та безпеки. International security studios: managerial, technical, legal, environmental, informative and psychological aspects. International collective monograph. Volume I. NMBU, Research and Education. 2024. URL:

<https://zenodo.org/search?q=Dzhyhora%2C%20O&l=list&p=1&s=10&sort=bestmatch>

2. **Джигора О.М.** Система фінансового забезпечення НАТО та воєнно-економічна безпека України [Текст]: монографія – Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк»», 2025. – 315 с.

3. Kocherov, M., **Dzhyhora, O.**, Dykha, M., Lukianova, V., Polozova, V. Mechanisms of Post-War Economic Recovery in Ukraine: The Role of the International Community. *New Delhi Publishers*. 2023, 2(68). P. 1311-1321. URL: <https://www.indianjournals.com/ijor.aspx?target=ijor:eaj&volume=68&issue=2&article=035> (Особистий внесок: визначено механізми післявоєнного відновлення економіки України та роль міжнародної спільноти у цьому процесі)

4. **Dzhyhora, O.**, Kuchmenko, V., Kovalchuk, V., Melnyk, V., Hrab, M. The role of international institutions in stabilising the global legal order: Assessing impact and effectiveness. *Multidisciplinary Reviews*. 2024, 7(10). URL: <https://malque.pub/ojs/index.php/mr/article/view/3840> (Особистий внесок: визначено роль міжнародних інституцій у стабілізації світового правопорядку, здійснено оцінку впливу та ефективності)

5. **Dzhyhora, O.**, Kuchmenko, V., Salamakha, I., Serohina, N., Savitskyi, V. The Role of Defense Forces in Ensuring National Military Potential: A Comparative Analysis of Countries. *Economic Affairs (New Delhi)*, 2024, 69(1), pp. 725–734. URL: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n2z6.pdf> (Особистий внесок: встановлено роль сил оборони у забезпеченні національного військового потенціалу, проведено порівняльний аналіз у розрізі країн)

6. **Dzhyhora, O.**, Serhii, K., Milman, L., Maslak, N., Bratushka, S. The Impact of Hostilities on the Banking System, the Financial Sector, and Prospects for Recovering in a Conflict-Related Context. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 2024,

21, pp. 1449–1460. URL: [https://wseas.com/journals/bae/2024/c445107-025\(2024\).pdf](https://wseas.com/journals/bae/2024/c445107-025(2024).pdf)
(*Особистий внесок: визначено вплив воєнних дій на банківську систему, фінансовий сектор та перспективи відновлення в умовах конфлікту*)

7. **Dzhyhora, O.**, Geperidze, D., Yavir V., Taran Ye., Kulyk T. NATO as a Collective Security Organization in the EU after the Outbreak of War in Ukraine. *Journal of law and political sciences*. 2025. Vol. 46/2. P. 255-271. (*Особистий внесок: визначено роль НАТО у забезпеченні безпеки в ЄС після початку війни в Україні*)

8. Джигора О.М. Передумови вступу держав у НАТО. *Актуальні проблеми економіки*. 2023. №11 (269). С. 149-157. DOI: 10.32752/1993-6788-2023-1-269-148-155

9. **Джигора О.М.**, Васильєва Н.Б., Дергалюк М.О. Економічні аспекти військово-технічного співробітництва: оцінка ефективності та перспектив розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 69. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5180> (*Особистий внесок: визначено економічні аспекти військово-технічного співробітництва з НАТО*)

10. Джигора О.М. Фінансові виклики НАТО в умовах збройних конфліктів та загроз нового типу. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. №12. Том 2 (282/2). С. 131-141. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-2-282-131-141

11. Джигора О.М. Трансформація безпекової парадигми НАТО та бюджетно-фінансова адаптація до загроз нового типу. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, 2024. № 11. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16885188>

12. Джигора О.М. Трансформація фінансових інструментів НАТО в період стратегічного розширення та нових загроз (1991–2025). *Бізнес інформ*. 2025. № 7. С. 36–44. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-7-36-44>

13. Джигора О.М. Теоретико-методологічне підґрунтя формування фінансового механізму діяльності НАТО. *Економічний простір*. 2025. № 202, С. 78-86. <http://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/335251>

14. Джигора О.М. Бібліометричний аналіз наукових досліджень фінансового механізму діяльності НАТО в процесі розширення. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. № 2(90). С. 48-59. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/90.048>

15. Джигора О.М. Нерівномірність оборонних витрат серед країн-членів альянсу: виклики в умовах розширення. *Економіка, управління, адміністрування*. 2025. № 2(112). С. 169-176. DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2025-2\(112\)-169-176](https://doi.org/10.26642/jen-2025-2(112)-169-176)

16. Джигора О.М. Інституціональний аналіз механізмів бюджетного планування та перерозподілу ресурсів в системі колективної безпеки НАТО. *Економіка, управління, адміністрування*. 2025. № 1(111). С. 229-234. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2025-1\(111\)-229-234](https://doi.org/10.26642/ema-2025-1(111)-229-234)

17. Джигора О.М. Стратегічне оборонне планування НАТО в умовах зміни безпекового середовища. *Society and Security*. 2025. № 3 (9). С. 61-65. DOI: [https://doi.org/10.26642/sas-2025-3\(9\)-61-65](https://doi.org/10.26642/sas-2025-3(9)-61-65)

18. Джигора О.М. Модель «5/30» як нова парадигма стратегічного фінансування НАТО. *Society and Security*. 2025. № 1 (7). С. 93-98. DOI: [https://doi.org/10.26642/sas-2025-1\(7\)-93-98](https://doi.org/10.26642/sas-2025-1(7)-93-98)

19. Джигора О.М. Проблеми фінансово-оборонної інтеграції України в інституційну архітектуру НАТО. *Академічні візії*. 2024. № 38. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2135/2006>

20. Джигора О.М. Експлікація термінологічного базису дослідження системи фінансового забезпечення НАТО. *Академічні візії*. 2024. № 36. <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/2134/2005>

21. Джигора О.М. Інноваційні процеси в енергозбереженні: управлінські підходи до зміцнення безпеки відповідно до вимог НАТО. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 1. Том 2 (283/2). С. 183-189.

22. Джигора О.М. Емпірична верифікація сучасного та потенційного впливу системи фінансового забезпечення НАТО на воєнно-економічну безпеку України. *Академічні візії*. 2025. № 42. <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/2136/2007>

23. Джигора О.М. Геополітичні виклики та стратегічні пріоритети у відносинах України з ЄС і НАТО. *Публічне управління і політика*. 2024. Вип. 1. - С. 45-52. http://nbuv.gov.ua/UJRN/pmp_2024_1_7

24. Джигора О.М. Етика війни та мирного врегулювання: філософські підходи в контексті російсько-української війни. *Філософія та управління*. 2024. Вип. 1. С. 55–63. <https://doi.org/10.70651/3041-248X/2024.1.07>

25. **Джигора О.М.,** Банчук-Петросова О.В., Дем'янюк О.Б. Роль міжнародних організацій в контексті сучасних міжнародних конфліктів. *Публічне управління і політика*. 2025. Вип. 5 (9). DOI: 10.70651/3041- 2498/2025.5.11

Прийнято до друку

26. Джигора О.М. Нерівномірність оборонних витрат серед країн-членів альянсу: виклики в умовах розширення. *Економіка, управління, адміністрування*. 2025. № 2(112).

27. Джигора О.М. Стратегічне оборонне планування НАТО в умовах зміни безпекового середовища. *Society and Security*. 2025. № 3 (9).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

28. **Джигора О.М.,** Сержанов В.В. Військові облігації внутрішньої державної позики як інструмент забезпечення фінансової безпеки. Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Держава ХХІ століття: погляд молоді». 2022. С. 386-387. <https://conf.ztu.edu.ua/>

29. **Джигора О.М.,** Степанчук В.О. Організація зв'язку при виконанні завдань за призначенням підрозділами сил безпеки і сил оборони України в контексті забезпечення національної безпеки. *Актуальні проблеми будівництва та службово-бойової діяльності формувань сил безпеки і сил оборони держави в умовах воєнного стану: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Харків, 31 травня 2023 року). – Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2023. – С. 16-18.

30. Джигора О.М. Оцінювання наслідків і впливу воєнних дій в Україні на сектори економіки. *Національна безпека в умовах війни, післявоєнної відбудови та глобальних викликів XXI століття: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Житомир, 7-8 грудня 2023 року). – Житомир: Житомирська політехніка, 2023. – С. 196-201. https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8358/1/%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98_%D0%9D%D0%91.pdf

31. **Джигора О.М.,** Шевченко В.О. Сучасні аспекти забезпечення кібербезпеки як складової національної безпеки. *Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Держава XXI століття: погляд молоді»*. 2023. С. 557. <https://conf.ztu.edu.ua/>

32. Джигора О.М. Структурно-функціональна характеристика основних типів бюджетів НАТО. *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали XIX-ої Міжнародної наукової Інтернет-конференції* (Україна-Словенія, 22-23 лютого 2024 року). ВНЗ «Національна академія управління». Київ: НАУ, 2024. С.7-9.

33. Джигора О.М. Фінансово-бюджетна архітектура НАТО: структура та принципи розподілу витрат. *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали XVIII-ої Міжнародної наукової Інтернет-конференції* (Україна-Чехія, 24-25 лютого 2025 року). ВНЗ «Національна академія управління». Київ: НАУ, 2025. С. 20-22.

Прийнято до друку

34. Джигора О.М. Еволюція фінансової архітектури НАТО в умовах геополітичного протистояння 1950-1960-х рр. *Science and Technology: challenges, prospects and innovations: XII International Scientific and Practical Conference* (Osaka, Japan, 17-19.07.2025). Osaka, 2025. Рр.117-123.

35. Джигора О.М. Розширення НАТО та його вплив на фінансову архітектуру (1949–1955 рр.). *Сучасний стан та основні пріоритети розвитку економіки: III Міжнародна науково-практична конференція* (м. Одеса, 8 липня 2025 р.). Одеса, 2025. С. 92-95. <https://doi.org/10.64076/eecsr250708>

36. Джигора О.М. Інституційні засади становлення фінансової архітектури НАТО (1949–1955). *Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry: 4 Міжнародна науково-практична конференція* (Торонто, 2-4 липня 2025 р.). Торонто, Канада, 2025. С. 110-113. https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2025/07/Toronto_Canada_02.07.25.pdf

37. Джигора О.М. Економіко-політичні передумови створення Північноатлантичного альянсу. *Актуальні виклики та нові можливості в науці та освіті: 2-га Міжнародна наукова конференція* (Ноттінгем, 26 червня 2025 р.). Ноттінгем, 2025. С. 19-23. <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2025/07/re-26.06.2025.pdf>

38. Джигора О.М. Індекс GPR у системі стратегічного аналізу ризиків НАТО. *Scientific Research: Emerging Theories and Practical Breakthroughs: 1-й Міжнародна науково-практична конференція* (Единбург, 28-30 липня 2025 р.). Единбург, Шотландія, 2025. С. 48-50.

Висновок. Дисертаційна робота Джигори Ольги Миколаївни на тему: «Система фінансового забезпечення НАТО та воєнно-економічна безпека України» є завершеною науковою працею, яка характеризується єдністю змісту та містить здобуті особисто автором результати розв’язання вадливих теоретичних та методологічних проблем економічної безпеки держави, має наукову цінність і прикладне значення. У наукових публікаціях О.М. Джигори повністю відображені основні положення представленої дисертаційної роботи.

Дисертація О.М. Джигори за своїм змістом, наповненням і оформленням відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17 листопада 2021 року, а також паспорту спеціальності 21.04.01 – економічна безпека держави (економічні науки). З огляду на зазначене вище, дисертаційну роботу Джигори Ольги Миколаївни на тему: «Система фінансового забезпечення НАТО та воєнно-економічна безпека України» рекомендовано до захисту.

Рецензенти:

д.е.н., доц., професор кафедри
національної безпеки,
публічного управління та
адміністрування

Анатолій ДИКИЙ

д.н.д.у., д.е.н., професор,
завідувач кафедри національної
безпеки, публічного управління
та адміністрування

Світлана СВІРКО

д.е.н., доц., доцент кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту

Ірина
АБРАМОВА